

Měsíčník EU aktualit

číslo 120,
září 2013

strana 4	Události: Kraje přispějí k úhradě korekce v ROP Severozápad
strana 6	Sloupek EK: Lotyšsko přijme euro v lednu 2014
strana 8	Drobnohled: Další díl řecké tragédie se blíží
strana 9	Hlavní téma: Ekologické trendy v automobilovém průmyslu
strana 13	Průvodce podnikáním: Litva

Česká spořitelna, a.s.
Budějovická 1518/13a
140 00 Praha 4
tel.: +420 956 718 012
EU_office@csas.cz
<http://www.csas.cz/eu>

EU OFFICE (KANCELÁŘ PRO EU)

Jan Jedlička
manažer EU Office
+420 956 718 014, jjedlicka@csas.cz

Tomáš Kozelský
+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz

Iva Dlouhá
+420 956 718 015, idlouha@csas.cz

Jana Majchráková
+420 956 718 012, jmajchrakova@csas.cz

EKONOMICKÉ A STRATEG. ANALÝZY

David Navrátil
hlavní ekonom České spořitelny
+420 224 995 439, dnavratil@csas.cz

GRANTIKA ČESKÉ SPOŘITELNY

Richard Lev
ředitel odboru Projektové poradenství
+420 731 192 877, lev@grantikacs.com

Máte zájem o realizaci projektu s podporou fondů EU? Hledáte financování rozvojových plánů? Plánujete expanzi do zahraničí? Chcete získat více informací? Prosím, obraťte se na nás.

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou
Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz

Informace o evropské politice
v češtině
www.euractiv.cz

Vážení čtenáři,

srpen je pro popisování evropských témat každoročně nejslabším měsícem. Celkově okurková sezóna je navíc zesílena prázdninovým provozem evropských institucí včetně Evropské komise. Přesto nebylo problém srpnový Měsíčník naplnit zajímavými tématy. Ostatně, přesvědčte se sami.

Na skutečnost, že se Evropská unie mění a do budoucna se pravděpodobně začnou více otevírat nůžky mezi tvrdým jádrem decision makerů a okrajovou periferií ztrácející na významu, začínají reagovat i jindy poměrně „evropsky chladní“ Dánové. Takto čtu vyjádření jejich bývalého premiéra a současného lídra opozice Larse Rasmussena, že by chtěl přehodnotit množství opt outů (tedy trvalých výjimek), které si Seveřané prosadili při schvalování Maastrichtské smlouvy začátkem 90. let. Dánští politici vidí blížící se výhybku a evidentně se nechtějí dostat na vedlejší kolej. Uvidíme, zda nakonec vypíše referendum k těmto strategickým otázkám a jak zareaguje dánský volič.

Z domácích luhů a hájů mě zaujala zpráva, že se konečně blíží řešení nejvíce problémového operačního programu. ROP Severozápad má již od jara 2011 pozastavenou certifikaci – tedy de facto proplacení prostředků z Bruselu – a za chyby v řízení programu mu Komise nařídila uhradit korekce ve výši 2,065 miliard korun. V srpnu došlo konečně k finální dohodě, dle které se na úhradě této cifry budou podílet Ministerstvo financí, Ústecký a Karlovarský kraj. V září by tak konečně měly být vyhlášeny další výzvy k předkládání žádostí o dotace.

Pro mě osobně byl překvapením otevřený postoj německého ministra financí Wolfganga Schäubleho, který připustil, že Řecko během příštího roku opět přijde s prosíkem za ostatními členy eurozóny a MMF. Co se týče obsahu sdělení, neřekl správce německé kasy nic, o čem by si neštěbetali vrabci na střeších analytických odděleních. Překvapující je načasování; všeobecně se věřilo, že vládnoucí strana CDU se řeckému tématu bude před zářijovými volbami vyhýbat jako černá kříž. Transfer dalších eur do Atén není pro německé voliče zrovna nejoblíbenějším příběhem. Schäubleho upřímnost se ale vyplatila. Masivní vlna kritiky se nezvedla a tým kolem kancléřky Merkelové nemůže být obviňován z mlžení a zakrývání skutečnosti. Jen ta částka případné další finanční pomoci Řecku mi neseď. Například MMF hovoří o potřebě „pouhých“ 11 miliard eur, ale vždyť to je ještě méně, než činí každoroční sekera v řeckém státním rozpočtu.

V hlavním tématu Měsíčníku navazujeme na stejnou rubriku z červnového čísla. Opět se věnujeme klíčovému průmyslovému sektoru EU, ale nyní na automobilový průmysl nahlížíme očima významných strukturálních změn, které se zde v posledních letech odehrávají. Článek se proto hemží pojmy jako ekologizace výroby, snižování emisí CO₂, přísnější limity pro hlučnost, elektromobilita, apod.

Na výlet do historie Vás na straně 15 vezmeme do doby nedávné. Obsahem rubriky je totiž závěrečná třetí fáze měnové unie charakterizovaná pojmem EMU (jedná se o zkratku anglického ekvivalentu pojmu Hospodářské a měnové unie, nikoliv o proslulého australského nelétávého ptáka).

Všem čtenářům přeji krásné babí léto a návštěvníkům školských zařízení schovíavé a spravedlivé učitele.

Jan Jedlička

Dánsko by se chtělo zbavit některých svých výjimek z práva Evropské unie. Ze zprávy Evropské komise vyplývá, že celníci v Evropské unii nejčastěji zadržují padělané cigarety. EU a Čína řeší další spor, tentokrát se týká cel uvalených na ocelové trubky, které se používají např. v elektrárenských kotlích. Ukrajina má zájem přiblížit se více EU. Naopak Norové si dle nejnovějšího průzkumu veřejného mínění nepřejí vstup své země do EU. Island dále nechce pokračovat v přístupových rozhovorech.

POLITIKA

Dánsko má zájem zbavit se některých svých opt-outů

Bývalý dánský premiér a současný lídr hlavní opoziční dánské strany "Venstre" Lars Løkke Rasmussen uvedl, že by chtěl zemi **zbavit některých takzvaných opt-outů**, neboli výjimek z práva Evropské unie. Dánsko by dle něj mělo uspořádat referendum.

Výjimky si Kodaň vyjednala jako podmínku pro přijetí Maastrichtské smlouvy, kterou Dánové původně v rámci referenda v roce 1992 odmítli. Součástí takzvané **Edinburské dohody z roku 1993** jsou výjimky pro Dánsko ve čtyřech oblastech:

- bezpečnostní a obranné politice,
- opatřeních souvisejících s občanstvím EU,
- politikách v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí,
- hospodářské a měnové unii.

K uspořádání referenda se kloní i většina ostatních dánských parlamentních stran. Ty se bojí, že ve vznikající dvourychlostní Evropě by mohlo být kvůli své pozici **Dánsko** vyloučeno z některých důležitých procesů.

Podle Rasmussena by se referendum o výjimce v oblasti spravedlnosti mohlo konat buď **v květnu 2014** společně s volbami do Evropského parlamentu, případně dohromady s referendem, které zemi čeká v souvislosti se vznikem **evropského patentního soudu**. Je ochotný diskutovat o zbavení se výjimek ve všech oblastech kromě hospodářské a měnové unie.

<http://cphpost.dk/eu/rasmussen-calls-quick-vote-end-eu-opt-outs>

<http://www.euractiv.cz/evropske-pravo/clanek/dansko-se-chce-zbavit-nekterych-svych-opt-outu-eu-011067>

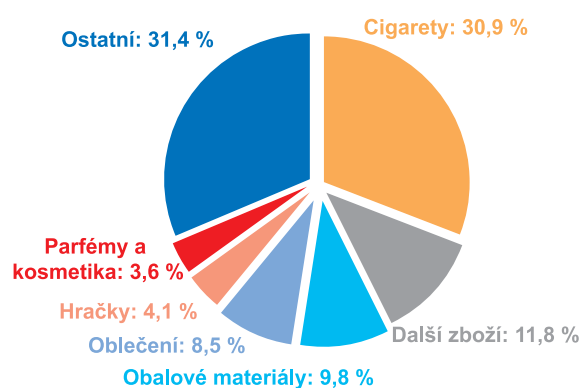
JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH

Celníci v Evropské unii nejčastěji zadržují padělané cigarety

Dle oznámení Evropské komise, celní úřady v Evropské unii v roce 2012 zabavily padělané zboží v celkové hodnotě **jedné miliardy eur**. Mezi nepravými výrobky kralují **cigarety**, které tvoří téměř 31 % z celkového množství zadržovaných padělků. Necelých 10 % pak představují **obalové materiály** a skoro 9 % **oblečení**.

Mezi padělků se však objevily také **léky** a další **zdravotnické výrobky** včetně kondomů. Běžné výrobky pro každodenní spotřebu a produkty, které mohou být potenciálně nebezpečné pro lidské zdraví – jako **potravin, nápoje, kosmetika, léky nebo hračky** – pak v celkovém množství zadržovaného zboží

Nejvíce padělané zboží v EU v roce 2012

Zdroj: Evropská komise

představovaly 12,7 %. Nejvíce falešného zboží přichází do Evropy podle oficiálních údajů z **Číny**.

Podle vyjádření Komise v loňském roce z Číny přišlo 64,5 % všech zadržovaných napodobenin. Padělané výrobky ale pocházejí také z evropských zemí. **Bulharsko** je kupříkladu hlavní zdrojovou zemí pro padělané obalové materiály.

Nejčastěji padělky do EU pronikají prostřednictvím **poštovních balíků** – týká se to 60 % zboží. **Letadlem** se do Evropy dopraví 18 % falešného zboží, 8 % pak přes **kurýry**.

Komise chce proti nelegálnímu obchodu zahájit tvrdší boj. Nedávno představila **strategii pro boj s nelegálními tabákovými výrobky**.

http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/customs/customs_controls/counterfeit_piracy/statistics/2013_ipr_statistics_en.pdf

<http://www.euractiv.cz/podnikani-a-zamestnanost/clanek/celnici-v-eu-nejcasteji-zadrzuji-padelane-cigarety-nelegalni-obchod-padelky-pasovani-evropska-011026>

PODNIKÁNÍ

Celní spory mezi EU a Čínou o ocelové trubky

V červnu 2011 zavedla Evropa provizorní antidumpingová cla na dovoz některých druhů **bezešvých trubek a nerezové oceli** z Číny. Jde o dovoz trubek, které se používají například v elektrárenských kotlích. Východní velmoc pak naopak zahájila vyšetřování údajného **dumpingu ocelových trubek** z evropských zemí a také z **Japonska**.

V září 2011 zavedla vlastní provizorní antidumpingová cla. Jejich platnost potvrdila v listopadu 2012. Cla se pohybují od **9,7 do 11,1 %**.

Evropská unie tvrdí, že uvalení cel zabraňuje evropským firmám v přístupu na čínský trh. Vývozy ocelových trubek do Číny tak od roku 2009 do roku 2012 **poklesly z 90 milionů na 20 milionů eur**. Proti stanoveným clům protestuje také Japonsko. Čína na druhé straně nařčení Evropské unie odmítá. Tvrdí, že cla mají chránit čínské společnosti.

Evropská unie nyní požádala **Světovou obchodní organizaci**, aby celní spor mezi EU a Čínou rozhodla.

Jde tak o další ze sporů mezi EU a Čínou. Nedávno se přitom podařilo urovnat neshody ohledně **dovozu čínských solárních panelů**. EU ale nadále vyšetřuje, jestli se v případě čínských fotovoltaiky jedná o dumping.

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-772_en.htm

<http://www.euractiv.cz/obchod-a-export0/clanek/celni-spory-mezi-eu-a-cinou-pokracuji-tentokrat-jde-o-ocelove-trubky-wto-evropska-dumping-solarni-panely-011049>

ROZŠÍŘENÍ

Ukrajina se chce přiblížit k EU

Eurokomisař pro rozšíření a politiku sousedství Štefan Füle se koncem srpna v Bruselu setkal s Andriem Klyuevem, ukrajinským ministrem pro národní bezpečnost a obranu, který má na starosti koordinaci činností ukrajinských orgánů v oblasti evropské integrace. Hlavním cílem setkání byla **diskuse nad otázkami spojenými s podpisem Asociační dohody**.

Předmětem diskuse byla například reforma soudnictví, zlepšení volební legislativy, podnikatelského prostředí či obchodu v zemi. Ukrajina se chce stát zemí, která bude odpovídat standardům EU. Kyjev plánuje podepsat **Asociační dohodu** s Evropskou unií spolu s **obsáhlou a komplexní dohodou o volném obchodu (DCFTA)** na summitu Východního partnerství, který se uskuteční na konci listopadu ve Vilniusu.

Podpis Asociační dohody s Ukrajinou podporují zejména nové členské státy. Druhá skupina zemí v čele s Německem však poukazuje na to, že **Kyjev v některých klíčových oblastech za Evropskou unií ještě výrazně zaostává**.

Rusko mělo velký zájem na tom, aby Ukrajina vstoupila do **celní unie**, kterou tvoří Rusko, Bělorusko a Kazachstán. Poté, co se Ukrajina rozhodla do této celní unie nevstoupit, jsou vztahy mezi Kyjevem a Moskvou napjaté. Oficiálně kvůli nedostatečné kvalitě **zakázalo Rusko dovoz cukrovínek** ukrajinské značky Roshen. V únoru roku 2012 potkal podobný osud také některé druhy ukrajinských sýrů.

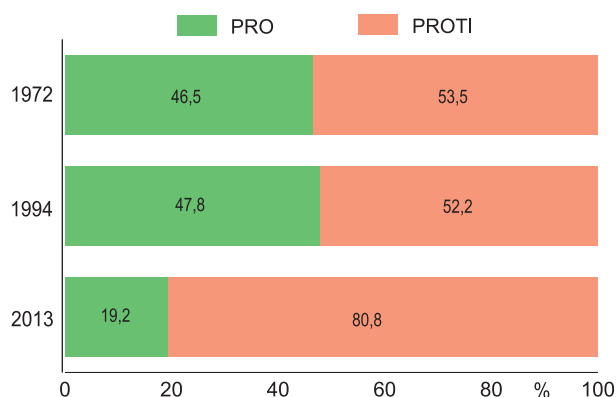
http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-754_en.htm

<http://www.euractiv.cz/rozsirovani-eu/clanek/ukrajina-se-chce-priblizit-k-eu-vysledkem-je-i-cokoladova-valka-s-ruskem-011042>

Členství v Evropské unii si přeje pouze necelá pětina Norů

Počet Norů, kteří si přejí vstup do Evropské unie, výrazně klesá. Již dvakrát se v Norsku konalo **referendum** o tom, zda má tato země vstoupit do Evropské unie, respektive jejího předchůdce Evropského hospodářského společenství. V roce **1972 hlasovalo proti tomuto kroku 53,5 % voličů, v roce 1994 pak 52,2 %**.

Podpora vstupu Norska do EU

Zdroj: 1972 a 1994 referendum, 2013 průzkum veřejného mínění

Podle současných průzkumů veřejného mínění si nyní **členství přeje pouze 19 %**. Oslovení voliči, kteří s členstvím nesouhlasí, jsou navíc zastoupeni ve všech věkových skupinách, nalezneme je ve městě i mimo něj a jedná se také o lidi s různým stupněm vzdělání. Podle průzkumů by měla volby ovládnout současná největší opoziční strana Høyre.

Konzervativní Høyre je v této skandinávské zemi největším zastáncem **evropské integrace** a její voliči jsou v rámci Norska ti nejproevropštější, a to i přes fakt, že vstup do Unie podporuje pouze jedna třetina z nich.

Strana Høyre v budoucnu plánuje poslat do Bruselu žádost o členství v Unii. Proti tomu se naopak staví pravicová Křesťanská lidová strana. Liberálové a Pokroková strana vlastní evropskou politiku nemají.

Norsko se přes své členství v Evropském hospodářském prostoru již nyní **účastní jednotného vnitřního trhu EU**.

Zároveň se jedná o jednu z nejbohatších světových ekonomik, která nemá příliš ekonomických motivů pro „plnohodnotné“ členství v EU. Proto se v EU Office domníváme, že jestli vůbec bude nějaké referendum vypsáno, skončí opět zamítnutím vstupu do Unie.

<http://klassekampen.no/61874/article/item/null/hoyresida-sier-nei-til-eu>

Karlovarský a Ústecký kraj se budou spolupodílet na úhradě finanční korekce, kterou za chyby Regionálnímu operačnímu programu Severozápad vyměřila Evropská komise. Chorvatsko bude moci pro období do konce roku 2013 využít finanční prostředky ve výši téměř 450 milionů eur z evropských fondů. Maďarsku bylo pozastaveno čerpání prostředků u 13 z 15 operačních programů. Země tím může přijít až o 2 miliardy eur. Na základě nejnovější zprávy EK se v Evropské unii zlepšuje čištění odpadních vod.

Island nechce pokračovat v přístupových rozhovorech

Norsko není jedinou severskou zemí, která se členství v Unii stále vyhýbá. Islandské ministerstvo zahraničních věcí potvrdilo, že **nebude pokračovat v přístupových rozhovorech**. Nejednalo se přitom o nijak překvapivou novinku.

Vládní koalice dvou středopravicových stran, která vznikla po dubnových volbách, se už během předvolebního souboje profilovala jako odpůrce členství. Island se otřepal z finanční krize z roku 2008 a ochranná náruč Evropské unie již tak pro něj není tolik atraktivní.

<http://www.euractiv.cz/rozsirovani-eu/link-dossier/vztahy-eu-a-islandu-000065>

<http://www.euractiv.cz/rozsirovani-eu/clanek/clenstvi-v-eu-si-preje-pouze-necela-petina-noru-norsko-clenstvi-v-eu-referendum-rozsireni-011065>

KOHEZNÍ POLITIKA

Kraje přispějí k úhradě korekce v ROP Severozápad

Zastupitelé Ústeckého a Karlovarského kraje na svém srpnovém mimořádném zasedání rozhodli o **spoluúčasti na úhradě finanční korekce**, kterou Regionálnímu operačnímu programu Severozápad za chyby v programu vyměřila Evropská komise.

Spoluúčast byla podmínkou pro obnovení vyhlášení výzev, podepisování smluv o dotacích a proplácení nákladů na již schválené projekty. **Obnovena bude i certifikace programu**, tj. proplácení prostředků ze strany Evropské komise.

Korekce, kterou má ROP Severozápad uhradit, je tvořena dvěma částmi. Na první z nich se vztahuje nedávná dohoda s rezortem financí, v jejímž rámci **uhradí Ústecký kraj 598 milionů korun a Karlovarský kraj 308 milionů korun**.

Oba kraje mohou navíc využít **bezúročné návratné finanční výpomoci** Ministerstva financí. O přesné podobě splátkového kalendáře se jedná. Zbývající část více než 2miliardové korekce zaplatí stát (1,046 miliard korun).

Druhou část korekce pak tvoří **individuální korekce na projekty jednotlivých žadatelů**, tedy i krajů. V případě Karlovarského kraje by se podle posledních odhadů tato pokuta mohla pohybovat v rozmezí 160-250 milionů korun. Se zaplacením pokuty v individuálních projektech počítá i Ústecký kraj.

Výzvy k předkládání projektů do ROP Severozápad by mohly být opětovně vyhlášeny od září 2013.

Žadatelé se budou moci ucházet o **podporu projektů v oblasti revitalizace a regenerace středních a malých měst**, investic do fyzické infrastruktury, **rozvoje dopravní**

obslužnosti regionu či zlepšování kvality a nabídky a ubytovacích a stravovacích zařízení.

http://www.kr-ustecky.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=450018&id=1676692&p1=84858

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/rop-severozapad-pokuty-za-chybne-projekty-jsou-soucasti-plosne-korekce-011066>

Fondy EU: Chorvatsko bude investovat především do růstu a zaměstnanosti

Chorvatsko, které do EU vstoupilo na začátku července 2013, využije prostředky z evropských fondů na **podporu hospodářského růstu, vzniku nových pracovních míst a celkové konkurenceschopnosti země**. Chorvatský plán ve výši téměř 450 milionů eur schválila Evropská komise.

I přesto, že do konce současného programového období (2007-2013) zbývá pouze několik měsíců, Chorvatsko bude moci **schvalovat projekty až do konce roku 2016** (tzv. pravidlo N+3). Kohezní fond, z něhož může Chorvatsko vyčerpat až 149,8 milionů eur, podpoří projekty v oblasti odpadních vod či zásobování vodou.

Z Evropského fondu regionálního rozvoje, kde je pro Chorvatsko připraveno 228,4 milionů eur, bude možné **investovat do projektů na podporu malého a středního podnikání, výzkumu a inovací a dobudování základní infrastruktury**, jako je především železniční či lodní doprava.

Evropský sociální fond, který Chorvatsku nabízí až 60 milionů eur, přispěje k realizaci projektů věnujících se tvorbě nových pracovních příležitostí, **sociální inkluzi či vzdělávání**.

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-791_en.htm

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/fondy-eu-chorvatsko-bude-investovat-predevsim-do-rustu-a-zamestnanosti-011068>

Maďarsko může kvůli pozastavenému čerpání z fondů EU přijít až o 2 miliardy eur

Pozastavené čerpání evropských prostředků, ke kterému v případě 13 z 15 maďarských operačních programů spravovaných Národní rozvojovou agenturou sáhla Evropská komise, může tuto středoevropskou zemi v letošním roce **připravit až o 2 miliardy eur**. Uvedl to šéf kanceláře premiéra Viktora Orbána János Lázár.

Dodal, že Orbánova vláda s Evropskou komisí jedná a ráda by **opětovného spuštění financování projektů**, zejména pak v oblasti dopravní infrastruktury a sociálního rozvoje, dosáhla ještě letos na podzim.

Aby se tak stalo, maďarská vláda by musela souhlasit s **finanční sankcí ve výši 50-100 miliard maďarských forintů**, což v přepočtu představuje 168-337 milionů eur.

Orbánova vláda předčasně vyrovnala dluh u MMF

Vláda maďarského premiéra Viktora Orbána oznámila, že Maďarsko **předčasně splatí dluh**, který má vůči Mezinárodnímu měnovému fondu (MMF), a to i přesto, že poslední splátka měla být MMF splacena až ve třetím kvartálu příštího roku.

Jedná se o doplatek ve výši **2,15 miliard eur** (55,6 miliard korun). Důvodem je podle maďarského ministerstva financí fakt, že tímto krokem vláda ušetří na úrocích až 3,5 miliardy forintů (v přepočtu 304,4 milionů korun).

<http://www.kormany.hu/en/prime-minister-s-office/news/european-commission-open-to-discussion-on-funding>

<http://www.kormany.hu/en/ministry-for-national-economy/news/imf-loan-to-hungary-fully-repaid>

<http://www.euractiv.cz/regionalni-rozvoj/clanek/madarsko-muze-kvuli-pozastavenemu-cerpani-z-fondu-eu-prijit-az-o-2-miliardy-eur-011038>

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Čištění odpadních vod v EU se zlepšuje

Z nejnovějších údajů Evropské komise vyplývá, že odvádění a čištění odpadních vod se v Evropské unii stále zlepšuje. Zpráva je zpracována **za období 2009-2010**. Na špičce se drží vyspělé země jako Rakousko, Německo nebo Nizozemsko, které z velké části splňují minimální normy stanovené Evropskou unií.

Naopak nové členské státy zatím **vykazují slabší výsledky**, ale snaží se dohnat náskok zbytku Evropy. Za pozitivními výsledky stojí mimo jiné i 14,3 miliardová dotace, kterou EU do této oblasti pro období 2007-2013 investovala.

Dle výsledků se **91 % odpadních vod** (oproti 77 % dle předchozí zprávy z roku 2011) ve velkých městech Unie pyšní kvalitnějším čištěním.

Hlavní závěry zprávy:

- **Vysoká úroveň svodu odpadní vody**

Patnáct členských států, mezi nimi i ČR, odvádí 100 % znečištěné vody svodovými systémy. V plnění požadavků výrazně zaostávají Bulharsko, Estonsko nebo Slovinsko.

- **Sekundární úprava vody**

V EU-27 dochází k plnění požadavků ohledně sekundární úpravy u 82 % odpadních vod. Mezi jednotlivými zeměmi však panují velké rozdíly.

- **Přísnější stupeň čištění**

Míra plnění požadavků pro přísnější stupeň čištění, které zamezuje eutrofizaci a snižuje bakteriologické znečištění, které by mohlo ohrozit lidské zdraví, se celkově v EU pohybuje kolem 77 %.

Čištění odpadních vod v EU (v %)

	Svod odpadní vody	Sekundární úprava vody	Přísnější stupeň čištění
Rakousko	100	100	100
Německo	100	100	100
Nizozemí	100	100	100
Maďarsko	100	100	48
Řecko	100	99	100
Dánsko	100	99	94
Švédsko	100	99	87
Litva	100	98	85
UK	100	98	63
Finsko	100	97	97
Slovensko	100	90	n/a
ČR	100	81	20
Lucembursko	100	57	38
Irsko	100	40	2
Malta	100	5	0
Španělsko	98	86	54
Portugalsko	97	47	20
Francie	96	84	87
Itálie	87	64	86
Belgie	78	73	52
Polsko	71	24	10
Slovinsko	32	23	23
Estonsko	30	31	21
Bulharsko	15	6	2
EU-27	94	82	77

Zdroj: Evropská komise; pozn.: údaje za Kypr, Lotyšsko a Rumunsko nebyly k dispozici

http://ec.europa.eu/environment/water/water-urbanwaste/implementation/implementationreports_en.htm

Zastoupení Evropské komise v ČR naplňuje Měsíčník EU aktualit příspěvky do rubriky „Sloupek Komise“. V tomto čísle se věnuje tématu vstupu Lotyšska do eurozóny. Lotyšsko vstoupí do měnové unie 1. ledna 2014. Jak Evropská komise zhodnotila hospodářskou výkonnost Lotyšska, a jak v zemi probíhají praktické přípravy na zavedení eura, se dočtete v následujícím článku.

LOTYŠSKO PŘIJME EURO V LEDNU 2014

V červenci 2013 Rada ministrů financí (ECOFIN) učinila konečné rozhodnutí o přijetí eura v Lotyšsku 1. ledna 2014¹.

Legislativní postup pro přijetí jednotné měny byl zároveň završen jednomyslným usnesením členských států eurozóny, které neodvolatelně stanovilo konverzní poměr lotyšské měny latu k euru.

Toto rozhodnutí navazuje na červnovou konvergenční zprávu Evropské komise pro rok 2013². Rada ECOFIN učinila červencové rozhodnutí o přijetí eura v Lotyšsku poté, co Evropský parlament předložil své kladné stanovisko k účasti Lotyšska v eurozóně a Evropská rada v červnu 2013 poblahopřála Lotyšsku ke splnění všech konvergenčních kritérií.

Lotyšsko přijímá euro jako osmnáctá členská země EU. Je zároveň šestou zemí, která přistoupila k EU po dvou vlnách rozšíření EU v letech 2004 a 2007, kdy euro zavedly Slovinsko (2007), Kypr a Malta (2008), Slovensko (2009) a Estonsko (2011).

Zkušenost Lotyšska ukazuje, že státy mohou úspěšně projít značnými hospodářskými výkyvy a z nepříznivé situace vyjít silnější. Lotyšsko propadlo v letech 2008–2009 do hluboké recese. Následně zavedlo řadu hospodářských reforem, které – spolu s podporou získanou z programu finanční pomoci EU a MMF – zvýšily flexibilitu ekonomiky a vrátily zemi zpět k udržitelnému růstu. Podle jarní prognózy Komise bude Lotyšsko v roce 2013 nejrychleji rostoucí ekonomikou v celé EU.

Konvergenční zpráva Evropské komise uvádí, že Lotyšsko dosáhlo vysokého stupně udržitelné hospodářské konvergence vůči eurozóně (posouzení doplňuje konvergenční zpráva Evropské centrální banky zveřejněná ve stejný den).

S ohledem na konvergenční kritéria, Komise vyhodnotila hospodářskou výkonnost Lotyšska následovně:

Inflace

Průměrná míra inflace v Lotyšsku v období 12 měsíců předcházejících dubnu 2013 činila 1,3 %, což je podstatně méně než referenční hodnota ve výši 2,7 %.

Veřejné finance (schodek a zadlužení)

Poměr schodku veřejných financí k hrubému domácímu produktu se snížil v roce 2012 na 1,2 % a v roce 2013 by měl na této úrovni setrvat. V roce 2012 činil celkový veřejný dluh 40,7 % HDP.

Komise se vyjádřila, že nadměrný schodek byl odstraněn udržitelným způsobem. Rada ECOFIN v červnu uzavřela vůči

Lotyšsku tzv. proceduru nadměrného schodku, čímž došlo ke splnění kritéria veřejných financí.

Úrokové sazby

Průměrná dlouhodobá meziroční úroková sazba dosáhla v Lotyšsku v dubnu 2013 hodnoty 3,8 %, což nepřesahuje referenční hodnotu stanovenou na 5,5 %. Rozpětí výnosů dlouhodobých dluhopisů od roku 2010 značně klesají, což odráží důvěru trhu ve finanční stabilitu Lotyšska.

Měnový kurz

Lotyšský lat se účastní mechanismu měnových kurzů (ERM II) od května 2005, tedy podstatně déle, než je minimální požadovaná doba dvou let. Při vstupu do ERM II se Lotyšsko zavázalo k udržování měnového kurzu latu v rozpětí ± 1 % od centrální parity. V průběhu dvouletého období předcházejícího tomuto hodnocení se měnový kurz latu neodchýlil od centrální parity o více než ± 1 % a nebyl vystaven tlakům.

V konvergenční zprávě byly přezkoumány i další faktory konvergence, a to včetně právních předpisů či vývoje platební bilance a integrace finančních trhů, trhů výrobků a práce. Bilance zahraničního obchodu a vnější konkurenceschopnost Lotyšska se během krize podstatně zlepšily.

Lotyšské hospodářství je díky propojení v oblasti obchodu a trhu práce dobře začleněno do hospodářství EU, přičemž rovněž vykazuje vysokou propojenost s finančním systémem EU.

V současné době probíhají v Lotyšsku praktické přípravy na zavedení eura, která zahrnují mj. předzásobení euro hotovostí, zavádění opatření k zajištění transparentnosti cen, přípravu bankomatů a informačních systémů.

Z červencové zprávy EK o praktických přípravách na zavedení eura vyplývá, že Lotyšsko je na přijetí jednotné měny připraveno, i když existují oblasti s prostorem pro zlepšení³.

První leden 2014 bude tedy dnem, kdy obyvatelé Lotyšska začnou platit jednotnou měnou euro.

¹ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/137884.pdf

² http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2013/ee3_en.htm

³ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-716_en.htm?locale=en

V rubrice Informační servis zobrazujeme nadcházející zasedání klíčových rozhodovacích orgánů Evropské unie, které jsou doplňovány dalšími významnými událostmi typu mezinárodních summitů se světovými velmocemi apod.

Agenda jednání těchto klíčových orgánů je s ohledem na její maximální aktuálnost připravována často jen několik dní před vlastním jednáním a je možno ji vyhledat na těchto odkazech:

<http://europa.eu/newsroom/calendar/>; <http://www.eu2013.lt/en/>.

Zasedání klíčových institucí EU

5. 9. 2013	Frankfurt, Německo
- Zasedání Rady guvernérů ECB	
5. – 6. 9. 2013	Vilnius, Litva
- Neformální setkání ministrů obrany	
5. – 6. 9. 2013	Petrohrad, Ruská federace
- Summit G20	
6. – 7. 9. 2013	Vilnius, Litva
- Neformální setkání ministrů zahraničí	
8. – 10. 9. 2013	Vilnius, Litva
- Neformální setkání ministrů zemědělství	
9. – 12. 9. 2013	Štrasburk, Francie
- Plenární zasedání Evropského parlamentu	
13. – 14. 9. 2013	Vilnius, Litva
- Neformální setkání ministrů pro ekonomické a finanční záležitosti	
15. – 16. 9. 2013	Vilnius, Litva
- Neformální setkání ministrů dopravy	
18. – 19. 9. 2013	Brusel, Belgie
- Plenární zasedání Komise pro ekonomické a sociální záležitosti	
19. 9. 2013	Frankfurt, Německo
- Zasedání Rady guvernérů ECB	
19. – 20. 9. 2013	Vilnius, Litva
- Neformální setkání ministrů pro energetiku	
23. 9. 2013	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro zemědělství a rybolov	
23. 9. 2013	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro všeobecné záležitosti	
26. – 27. 9. 2013	Brusel, Belgie
- Zasedání Rady pro konkurenceschopnost	

Zdroj: www.europa.eu, <http://www.eu2013.lt/en/>, přístup ke dni 29. 8. 2013

Tradiční srpnovou okurkovou sezónu narušil německý ministr financí Wolfgang Schäuble, když připustil, že Řecko možná bude potřebovat další finanční asistenci. Bylo to celkem překvapení. Až dosud se totiž zdálo, že vrcholní představitelé Evropské unie v čele s největším (a nejvlivnějším) Německem drží o tomto tématu bobříka mlčení. Důvod je nasnadě – německé parlamentní volby konané 22. září a „popularita“ posílání německých eur na Peloponéský poloostrov v očích průměrného německého voliče.

DALŠÍ DÍL ŘECKÉ TRAGÉDIE SE BLÍŽÍ

Na Schäubleho vyjádření nebylo překvapivé odhalení známého faktu, že Řecko na kapačkách finanční pomoci ostatních členů eurozóny ještě pár let zůstane, ale spíše fakt, že **vrcholný německý představitel to takto otevřeně připustil**. Až dosud totiž nad tématem dalšího transferu eur na jih evropského kontinentu znělo zřetelné No, Nein či Non.

Proč to Schäuble vůbec udělal? Jedním z důvodů může být, že jeho mateřská a dosud vládnoucí CDU chtěla vzít opoziční SPD vítř z plachet a téma otevřít sama. Další možností je obava, **aby vládnoucí strana nebyla obviňována z mlžení a nedostatku upřímnosti** vůči voličům. Anebo vrchní správce německé kasy jen vyslal pokusný balónek zjišťující, jak zareaguje německá veřejnost. A skutečnost, že se po Schäubleho slovech nestrhla žádná výrazná vlna kritiky, zvyšuje pravděpodobnost udělení další pomoci.

Z čistě ekonomického hlediska je poskytnutí již třetího balíčku finanční pomoci předluženému Řecku nevyhnutelné. Prostředky z prvních dvou záchranných operací se pomalu rozpouští a Řecko stále **není schopno získat důvěru finančních investorů** a plnohodnotně se vrátit na dluhopisové trhy.

První záchranný balíček z května 2010 měl objem 110 miliard eur, druhý balíček z února 2012 zase 130 miliard eur. Přesto se očekává, že **peníze Řekům během příštího roku dojdou** a důvěra země nebude na takové úrovni, aby s dlouhodobým financováním státu pomohli privátní investoři.

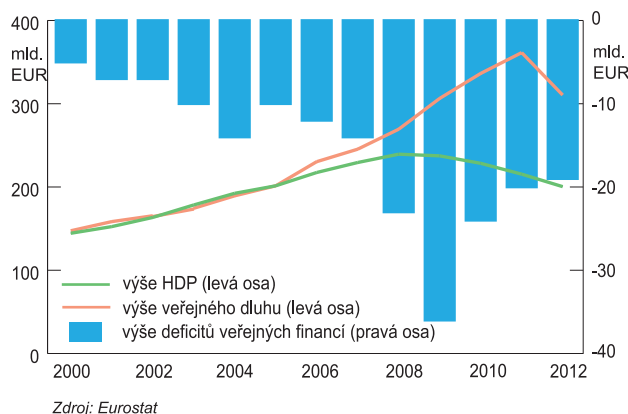
Otázka je výše třetího záchranného balíčku a jeho struktura. Komisař pro energetiku, Němec Günther Oettinger se nechal slyšet, že bude stačit **částka mírně přesahující 10 miliard eur**. Mezinárodní měnový fond zase v minulém měsíci odhadl částku na 11 miliard eur.

Tyto odhady jsou podle nás příliš optimistické a mají blíže k milostivému chlácholení evropských daňových poplatníků, z jejichž peněženek se peníze poskytují, než k nezávislé analýze. Řecké dluhy jsou totiž gigantické a **ke konci roku 2012 v absolutní hodnotě představovaly 304 miliard eur**. V loňském roce navíc přesahoval tamní deficit veřejných rozpočtů 19 miliard eur a podobné číslo – byť nejspíše o pár miliard eur nižší – můžeme očekávat za letošní rok a ani v příštím roce Řecko nečekají vyrovnané veřejné finance. Z tohoto pohledu je zřejmé, že 10 miliardová pomoc v eurech nic neřeší.

Zajímavá bude také struktura nového záchranného balíčku. Pokud by byl celý poskytnut ve formě půjčky, Řecku to nepomůže. Atény nemají primární problém s likviditou, ale solventností. Řekové **nezvládají své extrémní zadlužení**, samotné poskytnutí nových půjček, ze kterých se splatí půjčky staré, nic neřeší. Jednalo by se jen o vytloukání klínu klínem. Řecké dluhy, které letos překročí obtížně představitelnou

hranici 170 % HDP, jsou již tak vysoké, že je nelze splatit pouze razantnějšími úsporami, silnějším zvyšováním daní, intenzivnější privatizací či nastartováním hypotetického hospodářského růstu. Řecké dluhy jsou tak gigantické, že **se budou muset dále seškrkat** a pro všechny strany je lepší řešení, když dojde ke vzájemné dohodě, než kdyby Řecko jednostranně vyhlásilo platební neschopnost.

Řecko – vývoj HDP a veřejných financí v absolutním vyjádření

Soukromý sektor odepsal již přes 50 % nominální hodnoty drženého řeckého dluhu a bude muset oželet ještě další procenta. Zároveň by mě příliš nepřekvapilo, kdyby padlo jedno velké tabu a **odepisovaly by se i řecké dluhy v držení ostatních států EU, ECB či MMF**. Po zkratce PSI (Private Sector Involvement, což je eufemismus odepisování ztrátových investic soukromými věřiteli) se v příštím roce začne skloňovat pojem OSI (Official Sector Involvement).

Pozitivní je, že debata a následné poskytnutí dalšího záchranného balíčku, již nebude takovou výbušnou směsí jako dříve. Situace je výrazně odlišná od let 2010 a 2011. Zaprvé jsou evropské banky v průměru v mnohem lepší kondici a zadruhé EU ustavením Evropského záchranného mechanismu již zavedla mechanismy na pomoc bankám v problémech. Proto se domnívám, že **žádný dominový efekt** při poskytnutí dalšího záchranného balíčku Řecku a při dalších odpisech hodnoty držených řeckých dluhopisů v Evropě nenastane.

Konec chmurných vizí, pojďme zakončit článek optimisticky. Saldo veřejných rozpočtů po očistění o vliv ekonomického cyklu bude s největší pravděpodobností od letoška konečně v přebytku. Po odpuštění dalších dluhů a nastartování růstu bude mít země před sebou světlé zítřky.

Jan Jedlička, EU Office ČS

V aktuálním čísle našeho Měsíčníku se budeme v případě hlavního tématu věnovat ekologickým trendům v automobilovém průmyslu. V současné době je vyvíjen tlak především na snižování škodlivých emisí oxidu uhličitého v automobilové dopravě. V rámci ekologizace provozu se zaměříme na možnosti využívání elektromobilů. Zjistíme, na jaká paliva jezdí osobní automobily v České republice, ale i v celé Evropské unii a zda jsou oblíbenější benzínové nebo dieselové osobní automobily.

EKOLOGICKÉ TRENDY V AUTOMOBILOVÉM PRŮMYSLU

1. ÚVOD

V dnešním čísle Měsíčníku EU aktualit se ještě jednou vrátíme k tématu automobilového průmyslu, o kterém jsme psali v letošním červnovém čísle. Automobilovým průmyslem nehýbou jen počty prodaných a registrovaných aut, ale jsou zde patrné i různé trendy týkající se ekologizace provozu.

Eliminace závislosti na ropě, snižování emisí skleníkových plynů a hlučnosti u automobilů, zvyšování jakosti benzínu a motorové nafty používaných v silniční dopravě - to jsou některé z kroků, kterými se budou muset automobilky a automobilový průmysl jako takový zabývat.

2. EKOLOGIZACE VÝROBY

V oblasti mobility je Evropa velmi závislá na ropě. Jak ve svém sdělení (Čisté zdroje energie pro dopravu: Evropská strategie pro alternativní paliva) uvádí Evropská komise, tvořila ropa v roce 2010 94 % energie spotřebované v dopravě. Vzhledem k tomu, že se 84 % ropy dováží a výdaje za ropu v roce 2011 činily až 1 miliardu eur denně, je třeba hledat i další alternativy a snižovat závislost na této surovině.

Strategie pro odvětví dopravy, s cílem nahrazovat ropu postupně alternativními zdroji energie a vybudovat nezbytnou infrastrukturu, by mohla přinést úspory za dovoz ropy ve výši 4,2 miliardy eur za rok v roce 2020, jež by vzrostly na 9,3 miliardy eur za rok v roce 2030, a dále by se ušetřila 1 miliarda eur ročně díky omezení nárůstu cen.

Využívání alternativních paliv a investice do dopravní infrastruktury by se mohla pozitivně projevit také na trhu práce vytvořením nových pracovních míst. Podle výzkumu, který realizovala Evropská nadace pro otázky klimatu, by tato „ekologizace“ automobilů mohla do roku 2025 vytvořit zhruba 700 tisíc nových pracovních míst. Navíc inovace v oblasti alternativních zdrojů energie by také měla vést ke zvýšení konkurenceschopnosti EU vůči ostatním světovým ekonomikám.

Některé plánované nebo předpokládané změny budou probíhat ve střednědobém až dlouhodobém horizontu. V nejbližší době jsou zatím nejnázve dostupná opatření týkající se snižování emisí oxidu uhličitého (CO₂) z automobilů.

V Bílé knize z roku 2011 (Plán jednotného evropského dopravního prostoru – vytvoření konkurenceschopného dopravního systému účinně využívajícího zdroje) se uvádí, že v odvětví dopravy, které je důležitým a stále rostoucím zdrojem skleníkových plynů, je třeba do roku 2050 snížit emise skleníkových plynů alespoň o 60 % v porovnání s rokem 1990.

Do roku 2030 bude cílem v odvětví dopravy snížit emise skleníkových plynů přibližně o 20 % pod úroveň roku 2008.

Některé z cílů (stanovených v Bílé knize o dopravě), nejen jak dosáhnout stanovené 60% snížení emisí skleníkových plynů, se dotknou i automobilového průmyslu:

- Snižít používání „konvenčně poháněných“ automobilů v městské dopravě do roku 2030 na polovinu; postupně je vyřadit z provozu ve městech do roku 2050; do roku 2030 dosáhnout ve velkých městech zavedení městské logistiky v podstatě bez obsahu CO₂.
- 30 % silniční přepravy nákladu nad 300 km by mělo být do roku 2030 převedeno na jiné druhy dopravy, jako např. na železniční či lodní dopravu, a do roku 2050 by to mělo být více než 50 %. Napomoci by tomu měly i účinné a zelené koridory pro nákladní dopravu. Splnění tohoto cíle si rovněž vyžádá zavedení vhodné infrastruktury.
- Snižít do roku 2050 počet úmrtí v silniční dopravě téměř na nulu. V souladu s tímto cílem usiluje EU o snížení dopravních nehod do roku 2020 na polovinu. Zajistit vedoucí postavení EU v oblasti bezpečnosti a ochrany dopravy ve všech jejích druzích.

Kolem snižování emisí oxidu uhličitého se vedou momentálně bouřlivé debaty. Jednotlivé členské země a europoslanci projednávají novou legislativu týkající se snižování emisí oxidu uhličitého produkovaného automobily. Vzhledem k silné pozici Německa na automobilovém trhu to vypadá, že se o tomto nařízení bude jednat až po německých spolkových volbách, které se budou konat v září.

Dalším aspektem automobilové dopravy, který nedávno projednával Evropský parlament, je hlučnost. Podle schváleného nařízení se stanovily nové přísnější limity hlučnosti pro vozidla.

Tyto nové limity budou zavedeny do šesti (týkalo by se to nových modelů vozidel), respektive osmi let (týká se všech vozidel uváděných na trh) po vstupu těchto pravidel v platnost. Nově nastavené limity by se snížily ze stávajících 74 dB na 68 dB. U silnějších vozidel by tyto limity byly vyšší o 2 (respektive 6) dB. U nákladních vozidel, které váží nad 12 tun, by tato mezní hodnota zůstala na nynějších 81 dB.

3. ELEKTROMOBILITA

Cestou ekologizace provozu je určitě i využívání elektromobilů jako náhrada za automobily poháněné spalovacími motory. Zvlášť pro velká města by přechod na elektromobily byl vysvobozením od výfukových plynů a významným krokem také ke snížení hluchosti. Jenže elektromobily se zatím potýkají s dlouhou dobou nabíjení, malou dojezdovou vzdáleností na jedno dobítí, vysokou pořizovací cenou a malým množstvím dobíjecích stanic, což neumožňuje masivní rozšiřování elektromobilů. V roce 2012 jich podle údajů Svazu dovozců automobilů bylo v ČR nově registrováno jen 89 kusů.

Ekologický provoz však není jediné plus. Nízké provozní náklady mohou časem kompenzovat vysoké pořizovací náklady elektromobilu, zvlášť při zvyšující se ceně ropy.

Určitou podporou rozšiřování elektromobilů může být i cesta dotací, kterou už využívá mnoho států. Tato podpora může mít formu slevy z registrační nebo prodejní daně, jednorázové pobídky, či další podpory finančního rázu. Podle sdělení Evropské komise je cílem členských států Evropské unie, aby do roku 2020 bylo využíváno 8 až 9 miliónů elektrických vozidel.

Důležité pro další rozvoj elektromobility v EU bude vytvoření společných pravidel a specifikací využívaných členskými státy pro elektrické automobily a dobíjecí stanice. Právě chybějící dohoda o "zástrčce" pro jednotný evropský trh je považována za jednu z hlavních překážek rozšiřování elektrických vozidel.

4. AUTOMOBILY DLE UŽITÝCH PALIV

V případě užitých paliv, převládaly v České republice v roce 2005 u nově registrovaných osobních automobilů zážehové (benzínové) motory před vznětovými (dieselvými). Z celkového počtu 127 tisíc nově registrovaných vozidel jich více jak 70 % bylo zážehových. Elektromobily a hybridy se objevily až později. První elektromobily se u nás registrovaly v roce 2009 v počtu pěti kusů a v roce 2012 to už bylo 89 elektromobilů.

Registrace nových OA v ČR v roce 2005 podle paliva

Benzín		Diesel		Nezařazeno		Celkem
ks	podíl %	ks	podíl %	ks	podíl %	ks
89 701	70,42	35 320	27,73	2 355	1,85	127 376

Zdroj: Svaz dovozců automobilů

V dalších letech se podíl benzínových motorů postupně snižoval a i vzhledem k vývoji cen paliv narůstal podíl osobních aut s dieselvými motory. Postupně narůstá i počet automobilů s alternativními palivy jako je stlačený zemní plyn (CNG), LPG a další.

Registrace nových OA v ČR v roce 2009 podle paliva

	Benzín	Nafta	CNG	LPG
Počet	104 885	51 364	103	19
Podíl %	64,88	31,77	0,06	0,01
	E85	Elektro	Ostatní	Celkem
Počet	32	5	5 251	161 659
Podíl %	0,02	0	3,25	100

Zdroj: Svaz dovozců automobilů

V roce 2012 bylo v České republice nově registrováno celkem 174 009 osobních automobilů. Podíl osobních aut s benzínovými motory klesl na 55,8 % a naftových vzrostl na 41,4 %. Nově registrovaná auta s alternativními palivy se už počítají na stovky a jejich počet bude růst i v následujících letech.

Užitými palivy se také zabývá zpráva Komise Evropského parlamentu z konce června letošního roku. V této zprávě (Jakost benzínu a motorové nafty používaných v silniční dopravě v Evropské unii: desátá výroční zpráva) za rok 2011 jsou shrnuty zprávy jednotlivých členských zemí podle směrnice 98/70/ES, ve které jsou uvedeny specifikace benzínu a motorové nafty prodávaných v Evropské unii.

Jakost benzínu a motorové nafty, které se používají v silniční dopravě je bezesporu důležitá z ekologického hlediska, protože má přímý vliv na emise znečišťujících látek vznikajících provozem, které ovlivňují samotnou kvalitu ovzduší.

Registrace nových OA v ČR v roce 2012 podle paliva

	Benzín	Nafta	CNG	LPG
Počet	97 067	72 012	470	514
Podíl %	55,8	41,4	0,27	0,3
	E85	Elektro	Hybrid	Ostatní
Počet	588	89	362	2 907
Podíl %	0,34	0,05	0,21	1,67

Zdroj: Svaz dovozců automobilů

Z této zprávy Komise též vyplývá, že objem prodaných paliv v EU se v čase mění. Zvyšuje se objem prodané motorové nafty a naopak se snižuje objem prodaného benzínu. Například v roce 2005 byl objem prodaného benzínu 147 344 miliónů litrů a 219 693 miliónů litrů motorové nafty. Podle nejnovějších údajů se objem prodaného benzínu v roce 2011 od roku 2005 snížil o více jak 20 % na 116 893 miliónů litrů, u motorové nafty došlo k nárůstu prodeje o zhruba 12 % na 245 227 miliónů litrů.

Mnoho automobilek vidí v nových technologiích a alternativních palivech možnost dále rozšiřovat svou nabídku aut a držet se posledních trendů. U některých těchto alternativ zatím hovoří proti nim vyšší pořizovací cena a málo rozšířené tankovací a dobíjecí stanice.

Prodej paliv používaných v silniční dopravě v roce 2011

v mil. litrů	Benzin	Motorová nafta
Belgie	1 760	8 738
Bulharsko	805	2 184
ČR	2 411	4 820
Dánsko	1 988	3 249
Estonsko	407	678
Finsko	2 162	2 872
Francie	10 385	40 327
Irsko	1 856	2 675
Itálie	11 678	30 231
Kypr	511	391
Litva	343	1 225
Lotyšsko	334	807
Lucembursko	470	2 054
Maďarsko	1 693	3 293
Malta	99	105
Německo	26 538	39 417
Nizozemsko	5 696	7 783
Polsko	5 376	14 905
Portugalsko	1 677	5 505
Rakousko	2 378	7 248
Rumunsko	1 909	4 149
Řecko	4 501	2 628
Slovensko	718	1 263
Slovinsko	736	1 580
Španělsko	7 167	26 712
Švédsko	4 375	5 324
UK	18 920	25 064
Celkem	116 893	245 227

Zdroj: Evropská komise

Prodej elektromobilů ve vybraných státech v roce 2011

Země	ks	Země	ks
USA	19 860	Švýcarsko	456
Japonsko	7 761	Nizozemsko	435
Německo	1 858	Španělsko	288
Francie	1 796	Itálie	202
Čína	1 560	Portugalsko	193
Norsko	1 547	Belgie	187
UK	1 170	Korea	156
Rakousko	614	Austrálie	59
Indie	585	ostatní státy Evropy	155
Dánsko	552		

Zdroj: OECD, Market Development for Green Cars

Evropská komise počátkem roku 2013 navrhla počet dobíjecích stanic pro elektromobily, které státy Evropské unie mají zavést do roku 2020. Je to součástí strategie, která má též snížit závislost na ropě. Využívání alternativních paliv by tak mohlo vést ke snížení emisí a spotřebě ropy.

Nejvíce elektromobilů se v roce 2011 prodalo ve Spojených státech amerických (19 860) a v Japonsku (7 671), v Evropě se jich nejvíce prodalo v Německu (1 858) a Francii (1 796).

V Evropské unii nejvíce veřejných dobíjecích stanic bylo v roce 2011 v Německu (1 937), v Nizozemsku (1 700) a Francii (1 600). Podle Evropské komise se na základě národních plánů očekává rozšiřování počtu elektromobilů a hybridních vozidel, ve Spojených státech by to v roce 2015 mělo být jeden milión těchto vozidel, v Číně 5 mil. a 10 mil. dobíjecích stanic. Přehled jednotlivých států udává následující tabulka.

Veřejné dobíjecí stanice a elektromobily v EU

	VDS 2011	Navrhované počty VDS v roce 2020 EK	Plánovaný počet elektromobilů v roce 2020
Německo	1 937	150 000	1 000 000
Nizozemsko	1 700	32 000	200 000
Francie	1 600	97 000	2 000 000
Španělsko	1 356	82 000	2 500 000
Itálie	1 350	125 000	130 000*)
Portugalsko	1 350	12 000	200 000
UK	703	122 000	1 550 000
Irsko	640	2 000	350 000
Rakousko	489	12 000	250 000
Dánsko	280	5 000	200 000
Belgie	188	21 000	-
Slovinsko	80	3 000	14 000
Polsko	27	46 000	-
ČR	23	13 000	-
Maďarsko	7	7 000	-
Lucembursko	7	1 000	40 000
Řecko	3	13 000	-
Slovensko	3	4 000	-
Estonsko	2	1 000	-
Bulharsko	1	7 000	-
Finsko	1	7 000	-
Lotyšsko	1	2 000	-
Rumunsko	1	10 000	-
Kypr	-	2 000	-
Litva	-	4 000	-
Malta	-	1 000	-
Švédsko	-	14 000	600 000

Zdroj: Evropská komise, *) v roce 2015

Téma

V Evropské unii nejvíce veřejných dobíjecích stanic bylo v roce 2011 v Německu (1 937), v Nizozemsku (1 700) a Francii (1 600). Podle Evropské komise se na základě národních plánů očekává rozšiřování počtu elektromobilů a hybridních vozidel, ve Spojených státech by to v roce 2015 mělo být jeden milión těchto vozidel, v Číně 5 mil. a 10 mil. dobíjecích stanic. Přehled jednotlivých států udává následující tabulka.

Co se týká ostatních paliv, Evropská komise ve své zprávě uvádí, že využívání vodíku je v dnešní době málo rozšířené. V provozu je jen několik set vozidel a omezený počet čerpacích

stanic (zhruba 200 ve světě v roce 2011, z toho 120 z nich v Evropské unii).

V současné době jsou nejvíce využívány plyny jako palivo pro vozidla propan butan a zemní plyn, ten jako stlačený CNG a ve velmi malé míře i zkvalněný zemní plyn LNG. V roce 2011 bylo ve světě 15,2 miliónů vozidel na stlačený zemní plyn (v EU zhruba 1 mil.), což představuje 1,2 % z celkového počtu automobilů.

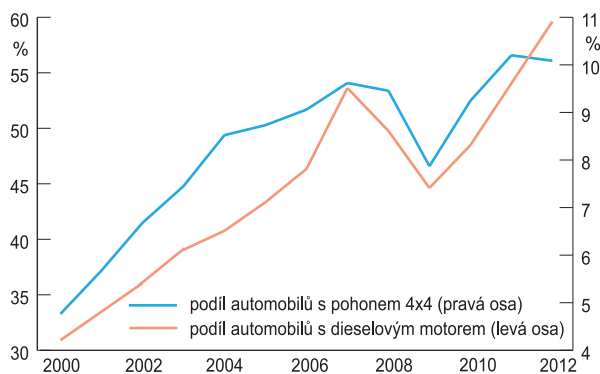
V České republice je podle www.cngplus.cz 47 čerpacích stanic a přes 5,5 tis. vozů na CNG.

5. AUTOMOBILY DLE UŽITÝCH MOTORŮ

V Evropě se do popředí zájmů v minulých letech dostávaly automobily s dieselovými motory a auta s pohonem na všechny čtyři kola. Tento trend je dobře patrný z grafu států EU-15, kdy od roku 2000 stoupl podíl automobilů s dieselovými motory z 32,8 % (o pět let dříve to bylo dokonce o 10 procentních bodů méně) až na 55,6 %. Obdobná situace je i v rostoucí oblíbenosti automobilů s pohonem všech kol, kde jejich podíl v roce 2012 atakuje 11% hranici.

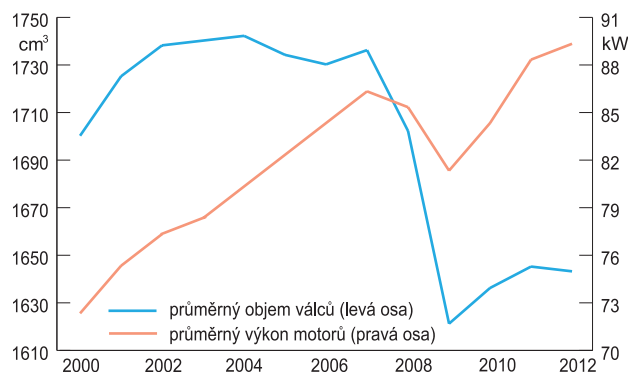
Prakticky stejný průběh lze zaznamenat i v trendu zvyšujícího se výkonu motoru u nově registrovaných automobilů. Zmiňované křivky mají společný průběh a lokální vrchol

Podíl automobilů s dieselovým motorem a pohonem 4x4 v EU-15

Zdroj: ACEA, u nově zaregistrovaných automobilů v daném roce

Průměrný objem válců a průměrný výkon motoru v EU-15

Zdroj: ACEA, u nově zaregistrovaných automobilů v daném roce

v roce 2007, po kterém následoval prudký propad způsobený hospodářskou krizí.

Nejen že se snižoval počet vyráběných a nově registrovaných aut, ale spotřebitelé začali upřednostňovat i auta s jiným než dieselovým motorem, ale hlavně s nižším výkonem a objemem z důvodů nižší spotřeby a snižování provozních nákladů.

Po roce 2010 však ve zmiňovaných charakteristikách nastal opět rostoucí trend a nově registrovaná auta se dostala nad čísla z předkrizové doby. Určitou výjimkou je snižující se objem válců. Automobily jdou spíše cestou zvyšujícího se výkonu za nižšího či stejného objemu válců.

6. ZÁVĚR

Evropa je na automobilovém průmyslu velmi závislá a udržení kroku v nejnovějších trendech pro ni bude velmi důležité, zvláště při rychle se rozvíjející Asii.

Na ekologizaci automobilového průmyslu se můžeme podívat z různých hledisek. Třeba jako na nový směr, kterými se automobilky budou ubírat, aby zvyšovali svou konkurenceschopnost a dokázali oslovit i nové potenciální

zákazníky, a tím i zvyšovat počet pracovních míst. Důležitá je určitě i snaha eliminace škodlivého vlivu automobilového průmyslu na životní prostředí.

Cesta nástupu nových alternativních paliv, snižování spotřeby a zlepšování kvality motorů bude určitě dlouhá, ale při množství registrovaných automobilů na celém světě, i správná.

Rubrika Průvodce podnikáním je součástí poradenského programu „Průvodce podnikáním v zahraničí“, který nabízí EU Office České spořitelny. V rámci programu poskytujeme zdarma našim klientům z řad malých a středních podniků informace, jak úspěšně expandovat do zahraničí a jaké je zde čeká podnikatelské prostředí. Více informací naleznete: www.csas.cz/eu. V zářijovém Měsíčníku EU aktualit Vás blíže seznámíme s podnikatelským prostředím Litvy.

LITVA

Základní údaje

Oficiální název	Litevská republika
Počet obyvatel	3 007 758 (2013)
Rozloha	65 300 km ²
Měna	Litas (LTL)
Etnické složení	Litevci 84%, Rusové 8%, Poláci 5,6%, Ostatní 4,4%

Zdroje: CIA World Factbook, Eurostat

Litevská republika se nachází na jihovýchodním pobřeží baltského moře a je největší a nejižnější ze tří pobaltských států.

Nejvyšší moc patří parlamentu, sestávajícího se ze 141 členů volených na 4leté období (polovina většinou, polovina proporčně). Prezident je volen přímo lidem na 5 let. Ústava umožňuje jedno znovuzvolení.

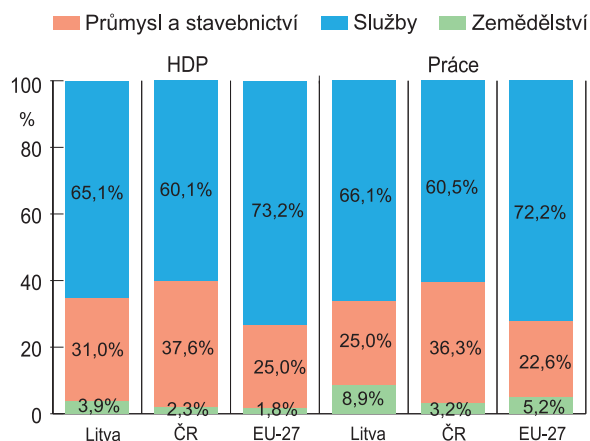
Současným prezidentem je bývalá eurokomisařka Dalia Grybauskaitė. Nejvyšší exekutivní moc má v rukou premiér, který je jmenován prezidentem a odsouhlasen parlamentem, aktuálně sociální demokrat Algirdas Butkevičius.

Struktura hospodářství a zahraniční obchod

Litevská ekonomika má odlišnou strukturu než průměr Unie. Podíl zemědělství na tvorbě HDP tvoří 3,4 % a pracuje zde bezmála 9 % pracovní síly, což je ve srovnání s EU téměř 2x větší podíl.

Oproti ČR je situace v průmyslu mnohem blíže průměru EU – pracuje v něm 25 % pracovníků produkujících skoro 28 %

Sektory národního hospodářství v Litvě (ČR a EU)

Zdroj: Eurostat, data za rok 2012

HDP, zatímco v ČR jsou tyto hodnoty o cca 10 % vyšší. Dominantním sektorem jsou služby, kde pracuje 66,1 % a tvoří 68,7 % HDP.

Hlavními exportními partnery Litvy jsou Rusko (15,6 %), Lotyšsko (9,7 %) a Německo (8,9 %) a vyváží se hlavně stavební materiály, stroje, zařízení a textil.

Dovoz tvoří hlavně chemikálie a transportní zboží. Hlavním dovozcem Litvy je Rusko, které tvoří téměř třetinu importu. Další významné dovozní země jsou Německo (9,6 %) a Polsko (9 %).

Makroekonomický výhled

Rok 2012 znamenal pro litevské hospodářství poměrně vysoký růst. Soukromá spotřeba a především čisté vývozy táhly HDP k meziročnímu růstu o 3,7 %.

Na počátku roku to byla právě spotřeba domácností, která zvyšovala výkonnost ekonomiky, postupně ji však vystřídaly čisté vývozy (tedy vývozy po odečtení dovozů), přičemž samotný vývoz zboží a služeb meziročně vzrostl o 4,2 %.

Tento pozitivní trend v oblasti exportu byl možný především díky významné exportní orientaci Litvy na okolní státy a členské země Společenství nezávislých států, nikoliv na stagnující ekonomiky západní Evropy.

Základní makro ukazatele	2011	2012	2013 ^e	2014 ^e
Růst HDP (%)	5,9	3,7	3,1	3,6
Míra nezaměstnanosti (%)	15,3	13,3	11,8	10,5
Inflace (%)	4,1	3,2	2,1	2,7
BÚ plat. bilance (% HDP)	-3,7	-0,5	-1,0	-1,5
Deficit veřejných rozp. (% HDP)	38,5	40,7	40,1	39,4

Zdroj: Evropská komise; ^e - odhad

Ačkoliv růst soukromé spotřeby se má v příštích letech lehce zabrzdit ruku v ruce se střízlivým vývojem mezd a platů, má letos podle prognózy Evropské komise litevská ekonomika růst o 3,1 %, v roce 2014 pak o 3,6 %.

Trh práce

V loňském roce míra nezaměstnanosti představovala 13,3 %. Od té doby neustále klesá, do roku 2014 by mohla dosáhnout hranice 10 %, zatímco v ČR dle prognózy Evropské komise spíše lehce poroste.

Nejnižší náklady práce jsou tradičně v odvětví Ubytování a služeb a nejvyšší v Informačních a komunikačních činnostech. Nejmenší rozdíl oproti situaci na českém pracovním trhu najdeme u Dopravy a skladování (rozdíl 32 %) a největší u Výroby a rozvodu elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu (55 %).

Základní ukazatele trhu práce		
Míra nezaměstnanosti (2012)	13,3 %	
Produktivita práce k Ø EU (2011)	63,6 %	
Minimální měsíční mzda (1H/2013)	289,6 EUR	
Ø měsíční náklady práce v odvětvích (2012)	Litva	ČR
Zpracovatelský průmysl	792 €	1 448 €
Velkoobchod a maloobchod	739 €	1 483 €
Doprava a skladování	1 012 €	1 494 €
Ubytování, stravování a pohostinství	449 €	932 €
Informační a komunikační činnosti	1 413 €	2 826 €

Zdroj: Eurostat

Základy pracovního práva

Pracovní smlouva musí být uzavřena písemně a může být rozvázána následujícími pěti způsoby: z iniciativy zaměstnavatele, z požadavku zaměstnance, na základě oboustranné dohody, vypršením dohody na dobu určitou nebo v rámci tříměsíční zkušební doby.

U smlouvy na dobu neurčitou je výpovědní lhůta ze strany zaměstnavatele 2 měsíce a ze strany zaměstnance 14 dní.

Pracovní doba činí 40 hodin týdně, práce přesčas je možná v max. výši 180 hodin ročně a ohodnocena 50% bonusem. Zaměstnanci mají nárok na přestávku po odpracování 4 hodin ve výši minimálně 30 minut a maximálně 2 hodin.

Základy obchodního práva

Litva investorům nabízí možnost založení některé z forem obchodních společností (uzavřená akciová společnost - UAB, akciová společnost - AB, veřejná obchodní společnost, komanditní společnost), založení reprezentační kanceláře nebo pobočky.

Právní forma	Minimální kapitál
Uzavřená akciová společnost - UAB	cca 2 900 EUR
Akciová společnost - AB	cca 43 500 EUR
Evropská společnost - SE	cca 120 000 EUR

Zdroj: Ministerstvo hospodářství litevské republiky

U UAB (obdobě české s.r.o.) je minimální základní kapitál 10 000 LTL (cca 2 900 EUR). Počet společníků může být mezi 1 až 249.

Společníci ručí za závazky společnosti pouze do výše svých nesplacených vkladů. U akciové společnosti činí minimální základní kapitál 150 000 LTL (asi 43 500 EUR). Počet akcionářů je neomezen a společnost ze zákona podléhá povinnosti auditu.

Hlavní daně a vedlejší náklady práce

Sazba korporátní daně je obecně stanovena na 15 %, ale například zisky malých podniků jsou zdaňovány 5% sazbou.

Dividendy nerezidentům jsou v Litvě zdaněny srážkovou daní ve výši 15 %. Daň z příjmu fyzických osob je rovná a činí 15 % z celkových příjmů. DPH disponuje základní sazbou 21 % a sníženými ve výši 9 % a 5 %.

Pro účely sociálního a zdravotního zabezpečení odvádí zaměstnanec 9 % své mzdy a zaměstnavatel 30,98 % až 32,6 % dle typu profese.

Daň/odvod	Sazba
Korporátní daň	15 % / 5 %
Daň z dividend nerezidentů	15 %
Daň z příjmu jednotlivců	15 %
DPH (základní / 1.snížená / 2.snížená)	21 % / 9 % / 5 %
Sociální zabezpečení - zaměstnanec	9 %
Sociální zabezpečení - zaměstnavatel	30,98 % - 32,6 %

Zdroj: webové stránky litevského ministerstva financí

Energetika

Za poslední 4 roky byly v Litvě ve srovnání s ČR mnohem více nestabilní ceny elektrické energie, ve třetím čtvrtletí roku 2009 byly pod hranicí 80 eurocentů, oproti českým 112 eurocentům, zatímco nyní jsou české ceny elektřiny na 102 eurocentech a litevské na 115. Podobně stoupavou trajektorii vidíme i u cen zemního plynu: v 1. pololetí 2009 v průměru 8 EUR/GJ a loni v 2. pololetí průměrně 13 EUR/GJ.

Při výrobě elektrické energie Litva spoléhá z většiny na zemní plyn, ze třetiny na obnovitelné zdroje a z desetiny na ropu, v referendu byla stavba jaderné elektrárny zamítnuta. Země je tudíž stále v drtivé míře závislá na Rusku.

Investiční pobídky

Litva láká především investory zaměřené na nové technologie, výzkum a vývoj, inovace či výrobu s vysokou přidanou hodnotou, kterým nabízí zejména daňové pobídky.

Investorům jsou k dispozici rovněž tzv. průmyslové parky, ke kterým je poskytován dlouhodobý výhodný pronájem pozemků a možnost zdarma vystavět potřebnou infrastrukturu. Další pobídkou jsou tzv. svobodné ekonomické zóny, které nabízí investorům zejména štedré daňové benefity.

Litva v současné době vyvíjí pět integrovaných vědeckých, výzkumných a obchodních center lokalizovaných ve třech největších městech: Vilnius, Kaunas a Klaipėda.

Každé údolí se bude specializovat na rozdílné oblasti rozvoje. Centra budou nabízet ideální podmínky pro založení nových technologicky orientovaných firem, vybavené kanceláře či laboratoře.

Výlet do historie

V předchozích dvou číslech našeho Měsíčníku jsme se v rubrice „Výlet do historie“ věnovali počátkům měnové spolupráce v Evropské unii. V minulém čísle jsme tuto rubriku zakončili založením Evropského měnového systému a jeho základními mechanismy. V aktuálním čísle se zaměříme na to, jak probíhaly jednotlivé přípravné fáze pro vytvoření komplexní hospodářské a měnové unie a jak v Evropské unii vznikla společná měna „euro“, čímž naše téma „vývoje měnové unie“ zakončíme.

VÝVOJ MĚNOVÉ UNIE III.

Příprava komplexní HMU

Otázkou vytvoření komplexní hospodářské a měnové unie (HMU) se začal velmi významně zabývat Francouz Jacques Delors, který se stal v roce 1985 předsedou Evropské komise. Ve svém úvodním projevu v Evropském parlamentu zdůraznil, že považuje společnou měnu za nepostradatelnou a její zavedení je pro něj prioritou. V roce 1986 se pak zasadil o začlenění měnové spolupráce do primárního práva v rámci Jednotného evropského aktu.

Delorova zpráva

Na zasedání Evropské rady v Hannoveru v červnu roku 1988 byla pod Delorovým vedením ustavena pracovní skupina, která měla za úkol přijít s konkrétními kroky, které by vedly k úspěšné HMU. Skupina představila svou vypracovanou zprávu v dubnu roku 1989 a téhož roku byla schválena na zasedání Evropské rady.

Zpráva v některých bodech navazovala na dřívější neúspěšný Wernerův plán (více viz. Měsíčník EU aktualit č. 119). Na základě Delorovy zprávy mělo dojít k vytvoření HMU také ve třech postupných krocích, ale bez konkrétně stanovených pevnějších termínů.

1. krok – úplná liberalizace kapitálových trhů
2. krok – splnění konvergenčních kritérií pro přijetí jednotné měny (tzv. Maastrichtská kritéria)
3. krok – zafixování poměrů zúčastněných měn a nahrazení národních měn společnou evropskou měnou

Mezi cíle Delorovy zprávy, které se shodovaly s Wernerovým plánem, patřilo postupné zužování flukuačních pásem a provádění změn centrálních parit jen ve výjimečných případech, aby mohlo dojít k neodvolatelnému zafixování kurzů.

V čem byla Delorova zpráva odlišná? Nevyžadovala doprovázení centralizované měnové politiky vysokým stupněm centralizace fiskálních kompetencí. Delors chtěl docílit zejména úplné liberalizace kapitálových toků a měl zájem také na ustavení nezávislého Evropského systému centrálních bank, který by dohlížel na cenovou stabilitu. Byl také zastáncem přijetí pravidel pro obezřetné chování národních rozpočtů. Velká část bodů stanovených v Delorově zprávě byla následně včleněna do Maastrichtské smlouvy.

1. Etapa 1. 7. 1990 – 31. 12. 1993

První etapa HMU byla zahájena 1. 7. 1990. Během této etapy byly odstraněny překážky pro volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu mezi členskými státy. V roce 1992 byla sepsána Maastrichtská smlouva, která mimo jiné zavedla tzv. Maastrichtská kritéria pro přijetí společné měny. Evropská společenství tak byla oficiálně proměněna v Evropskou unii.

Konvergenční kritéria pro přijetí společné měny

Cenová stabilita	Ø roční inflace ≤ 1,5 p. b. Ø roční inflace 3 členských zemí s nejlepšími hodnotami inflace
Stabilita devizového kurzu	Kandidátská země se zapojí do ERM II, jeho měna zde setrvá alespoň 2 roky bez nadměrných fluktuací a po tuto dobu nesmí dojít k devalvaci
Úrokové sazby	Dlouh. nom. úroková míra ≤ 2 p. b. Ø 3 zemí s nejlepšími výsledky cenové stability
Veřejný dluh	Podíl veřejného dluhu na HDP ≤ 60 %
Veř. rozpočet	Podíl deficitu státn. rozpočtu na HDP ≤ 3 %

Zdroj: Evropská komise

2. Etapa 1. 1. 1994 – 31. 12. 1998

Etapa započala 1. 1. 1994 založením Evropského měnového institutu, který byl předchůdcem Evropské centrální banky (ECB) a jehož cílem bylo posilování měnové spolupráce mezi jednotlivými státy EU. Na madridském summitu v prosinci roku 1995 prosadilo Německo změnu názvu pro jednotnou měnu. Místo ECU se společná měna bude nazývat „euro“.

V roce 1997 byl vytvořen Pakt stability a růstu, jehož účelem bylo zabezpečení rozpočtové disciplíny zemí po přijetí eura. Také byl ustaven ERM-II, který navázal měny členských států na euro. Jeho pravidla byla schválena již v roce 1996. Fungovat začal od roku 1999, stejně jako ECB, která měla na starosti mimo jiné řízení měnové politiky budoucí eurozóny.

3. Etapa 1. 1. 1999 – ...

K zahájení třetí a závěrečné etapy došlo 1. 1. 1999, kdy začala ECB provádět společnou měnovou politiku. Byly stanoveny neodvolatelné konverzní kurzy pro měny 11 členských států EU, které se od počátku účastnily celého procesu a splnily podmínky pro přijetí jednotné měny. Od 1. 1. 1999 fungovalo euro pouze v bezhotovostní podobě. Až od 1. 1. 2002 byly zavedeny eurobankovky a mince v hotovostní podobě. Následně po dobu 2 měsíců obíhaly společně ještě s měnami příslušných národních měn. Poté zůstalo euro jediným zákonným platidlem.

Země eurozóny

1999 - Belgie, Německo, Irsko, Španělsko, Francie, Itálie, Lucembursko, Nizozemsko, Rakousko, Portugalsko, Finsko; **2001** - Řecko; **2007** - Slovinsko; **2008** - Kypr, Malta; **2009** - Slovensko; **2011** - Estonsko.

Měnová unie v současné době funguje v 17 zemích EU. Očekává se, že i ostatní členské státy se budou k eurozóně připojovat. Nejbližší termín se týká Lotyšska, které se stane 18. členem již od roku 2014 (více viz. Sloupek komise str. 6).

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje důležité makroekonomické ukazatele všech 28 členských zemí Evropské unie. Zahrnují ukazatele ekonomické výkonnosti (růst HDP, HDP per capita k průměru EU v PPS), fiskální stability (saldá veřejných rozpočtů k HDP a veřejného dluhu k HDP), cenové hladiny k průměru EU a saldo běžného účtu k HDP. Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele za celou EU. Zdrojem dat je Eurostat.

Klíčové ekonomické ukazatele

v %	Růst HDP				HDP v PPS per capita k ø EU				Cenová hladina k ø EU			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Belgie	-2,8	2,4	1,8	-0,3	118,0	119,0	119,0	119,0	112,2	111,2	111,0	109,4
Bulharsko	-5,5	0,4	1,8	0,8	44,0	44,0	46,0	47,0	51,2	50,9	49,4	48,9
ČR	-4,5	2,5	1,9	-1,3	83,0	80,0	80,0	79,0	73,0	75,6	76,5	74,5
Dánsko	-5,7	1,6	1,1	-0,5	123,0	128,0	125,0	125,0	142,8	141,3	143,5	141,9
Německo	-5,1	4,2	3,0	0,7	115,0	119,0	121,0	121,0	106,8	104,4	103,2	101,8
Estonsko	-14,1	3,3	8,3	3,2	63,0	63,0	67,0	68,0	77,2	76,3	77,9	79,9
Irsko	-5,5	-0,8	1,4	0,9	128,0	127,0	127,0	129,0	125,4	118,1	116,3	115,0
Řecko	-3,1	-4,9	-7,1	-6,4	94,0	87,0	79,0	75,0	94,8	95,7	95,6	93,0
Španělsko	-3,7	-0,3	0,4	-1,4	103,0	99,0	98,0	97,0	97,6	97,0	97,2	95,5
Francie	-3,1	1,7	2,0	0,0	109,0	108,0	109,0	108,0	112,1	110,7	110,2	109,1
Chorvatsko	-6,9	-2,3	0,0	-2,0	62,0	58,0	61,0	61,0	76,2	75,9	73,3	71,2
Itálie	-5,5	1,7	0,4	-2,4	104,0	101,0	100,0	98,0	104,7	102,9	104,4	104,5
Kypr	-1,9	1,3	0,5	-2,4	100,0	97,0	94,0	91,0	89,7	89,5	88,9	88,0
Lotyšsko	-17,7	-0,9	5,5	5,6	54,0	54,0	58,0	62,0	75,9	73,2	73,8	74,8
Litva	-14,8	1,5	5,9	3,7	58,0	61,0	66,0	70,0	66,9	65,0	65,8	65,9
Lucembursko	-4,1	2,9	1,7	0,3	255,0	267,0	271,0	271,0	121,4	122,0	123,0	121,8
Maďarsko	-6,8	1,3	1,6	-1,7	65,0	65,0	66,0	66,0	63,1	64,6	64,3	61,8
Malta	-2,8	3,2	1,8	1,0	84,0	87,0	87,0	86,0	77,9	77,4	77,9	78,2
Nizozemsko	-3,7	1,6	1,0	-1,0	132,0	131,0	131,0	128,0	107,7	108,3	108,2	108,1
Rakousko	-3,8	2,1	2,7	0,8	125,0	127,0	129,0	131,0	107,8	105,3	106,4	105,8
Polsko	1,6	3,9	4,5	1,9	61,0	63,0	65,0	66,0	58,1	61,2	59,3	58,3
Portugalsko	-2,9	1,9	-1,6	-3,2	80,0	80,0	78,0	75,0	89,1	87,7	87,1	86,6
Rumunsko	-6,6	-1,1	2,2	0,7	47,0	47,0	47,0	49,0	57,5	59,5	60,3	57,4
Slovinsko	-7,8	1,2	0,6	-2,3	87,0	84,0	84,0	82,0	87,8	86,9	85,8	85,0
Slovensko	-4,9	4,4	3,2	2,0	73,0	73,0	74,0	75,0	73,1	71,2	72,4	71,5
Finsko	-8,5	3,3	2,8	-0,2	114,0	113,0	115,0	115,0	123,9	123,0	124,7	124,0
Švédsko	-5,0	6,6	3,7	0,7	120,0	124,0	127,0	128,0	107,5	121,8	126,4	128,4
UK	-4,0	1,8	1,0	0,3	111,0	111,0	109,0	110,0	96,7	100,8	102,0	107,8
EU	-4,3	2,1	1,6	-0,3	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

v %	Saldo veř. rozpočtů k HDP				Veřejný dluh k HDP				Saldo běžného účtu k HDP			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Belgie	-5,6	-3,8	-3,7	-3,9	95,7	95,5	97,8	99,6	-1,4	1,9	-1,1	-1,4
Bulharsko	-4,3	-3,1	-2,0	-0,8	14,6	16,2	16,3	18,5	-8,9	-1,5	0,1	-1,3
ČR	-5,8	-4,8	-3,3	-4,4	34,2	37,8	40,8	45,8	-2,4	-3,9	-2,7	-2,5
Dánsko	-2,7	-2,5	-1,8	-4,0	40,7	42,7	46,4	45,8	3,4	5,9	5,6	5,2
Německo	-3,1	-4,1	-0,8	0,2	74,5	82,4	80,4	81,9	6,0	6,2	6,2	7,0
Estonsko	-2,0	0,2	1,2	-0,3	7,2	6,7	6,2	10,1	3,4	2,9	2,1	-1,2
Irsko	-13,9	-30,8	-13,4	-7,6	64,8	92,1	106,4	117,6	-2,3	1,1	1,1	4,9
Řecko	-15,6	-10,7	-9,5	-10,0	129,7	148,3	170,3	156,9	-11,2	-10,1	-9,9	-3,1
Španělsko	-11,2	-9,7	-9,4	-10,6	53,9	61,5	69,3	84,2	-4,8	-4,5	-3,7	-1,1
Francie	-7,5	-7,1	-5,3	-4,8	79,2	82,4	85,8	90,2	-1,3	-1,6	-1,9	-2,3
Chorvatsko	-4,1	-5,2	-5,7	-3,8	35,3	42,2	46,7	53,7	-4,9	-0,9	-0,8	0,0
Itálie	-5,5	-4,5	-3,8	-3,0	116,4	119,3	120,8	127,0	-2,0	-3,5	-3,1	-0,7
Kypr	-6,1	-5,3	-6,3	-6,3	58,5	61,3	71,1	85,8	-10,7	-9,8	-4,7	-11,7
Lotyšsko	-9,8	-8,1	-3,6	-1,2	36,9	44,4	41,9	40,7	8,6	2,9	-2,2	-1,7
Litva	-9,4	-7,2	-5,5	-3,2	29,3	37,9	38,5	40,7	3,7	0,1	-3,7	-0,5
Lucembursko	-0,8	-0,9	-0,2	-0,8	15,3	19,2	18,3	20,8	7,2	8,2	7,1	5,6
Maďarsko	-4,6	-4,3	4,3	-1,9	79,8	81,8	81,4	79,2	-0,2	1,1	0,8	1,6
Malta	-3,7	-3,6	-2,8	-3,3	66,4	67,4	70,3	72,1	-7,4	-4,7	-0,2	0,4
Nizozemsko	-5,6	-5,1	-4,5	-4,1	60,8	63,1	65,5	71,2	5,2	7,8	10,1	9,9
Rakousko	-4,1	-4,5	-2,5	-2,5	69,2	72,0	72,5	73,4	2,7	3,4	1,4	1,8
Polsko	-7,4	-7,9	-5,0	-3,9	50,9	54,8	56,2	55,6	-3,9	-5,1	-4,9	-3,5
Portugalsko	-10,2	-9,8	-4,4	-6,4	83,7	94,0	108,3	123,6	-10,9	-10,6	-7,0	-1,5
Rumunsko	-9,0	-6,8	-5,6	-2,9	23,6	30,5	34,7	37,8	-4,2	-4,4	-4,5	-4,0
Slovinsko	-6,2	-5,9	-6,4	-4,0	35,0	38,6	46,9	54,1	-0,7	-0,6	0,0	2,3
Slovensko	-8,0	-7,7	-5,1	-4,3	35,6	41,0	43,3	52,1	-2,6	-3,7	-2,1	2,3
Finsko	-2,5	-2,5	-0,8	-1,9	43,5	48,6	49,0	53,0	1,8	1,5	-1,5	-1,9
Švédsko	-0,7	0,3	0,2	-0,5	42,6	39,4	38,4	38,2	6,7	6,8	7,0	7,1
UK	-11,5	-10,2	-7,8	-6,3	67,8	79,4	85,5	90,0	-1,4	-3,3	-1,4	-3,7
EU	-6,9	-6,5	-4,4	-4,0	74,6	80,0	82,5	85,3	0,3	0,4	0,7	1,3

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

